
EKSTERN SENSUR VED MUNTLLIG VURDERING I EMNER

BAKGRUNN:

Universitetsstyret har på møtet 24. september 2009 vedtatt at bruk av ekstern sensor ved muntlig emneeksamen skal gjelde som hovedregel (Sak 09-86):

Grads- og studiereglement for Universitetet i Bergen

§ 19 Sensur, nye 2. og 3. ledd:

Ved muntlig eksamen skal det være minst to sensorer, hvorav den ene normalt skal være ekstern.

Dersom ingen av sensorene ved eksamen er eksterne, må vurderingsordningen godkjennes særskilt av fakultetet, basert på programsensors evaluering av vurderingsordningen.

Etter at ordningen med minst én ekstern sensor ved alle eksamener og prøver ble opphevd som generelt prinsipp i 2002 har mange institutter valgt å redusere bruk av ekstern sensor. Det ble innført en rekke varierte muntlige vurderingsformer utover en ren avsluttende muntlig vurdering, og i mange tilfeller ble ekstern sensor erstattet av intern sensor eller bisitter. Med den nye presiseringen av ekstern sensur ved muntlig vurdering er instituttene usikker på om det igjen må brukes ekstern sensor på absolutt alle former for muntlig vurdering.

Saken ble drøftet i studiestyret på møte 20. januar 2010 og det ble anbefalt at instituttene bør få tid til å drøfte den videre i fagmiljøene og med sine respektive programsensorer. Fakultetet tar utgangspunkt i at programstyrene og emneansvarlige har gjort grundige og faglig begrunnede valg av vurderingsordninger for sine respektive emner.

Administrasjonen utarbeidet et notat om bruk av ekstern sensor ved muntlige vurderinger. Saken ble lagt fram for instituttene for drøfting. Fakultetet ba instituttene om å drøfte saken med de emneansvarlige og i programstyrene. I tillegg skulle instituttene be sine respektive programsensorer om innspill og råd både generelt til kvalitetssikring av muntlige vurderinger, og spesielt med tanke på bruk av ekstern og intern sensor ved muntlige emnevurderinger som gjennomføres på instituttet.

Studiestyret ønsket at også studentene fikk anledning til å komme med innspill til denne saken. Notatet ble derfor sendt til Realistutvalget (RU) til drøfting. Instituttene ble anmodet å involvere sine studenter i diskusjonen.

Etter at instituttene har samlet mer erfaring med den nye sensorordningen, kommet med innspill til drøftingsnotatet og har fått konkrete tilbakemeldinger fra programsensorene, blir saken lagt fram for studiestyret på nytt i den hensikt å etablere konkrete retningslinjer for bruk av ekstern og intern sensor ved muntlige eksamener ved fakultetet.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

INNSPILL OG KOMMENTARER TIL DRØFTINGSNOTATET

Tilbakemeldingene og innspillene fra instituttene har igjen vist at instituttene har et veldig bevisst forhold til bruk av ekstern sensor ved muntlig vurdering, spesielt med hensyn til faglig kvalitet av vurderingen og til å skape en betryggende og upartisk vurderingssituasjon for studenten. Ekstern sensur kan, i tillegg til å sikre en uavhengig vurdering av studentene, gi mulighet til sammenligning og erfaringsutveksling med andre undervisere/institusjoner. Instituttene gir uttrykk for at de generelt er veldig positive til denne ordningen, men at den byr på en del utfordringer.

Emner på 300-nivå og spesialpensum krever ofte spisskompetanse der det ikke alltid er lett å finne en kvalifisert ekstern sensor. I tillegg kan det være uforholdsmessig ressurskrevende å måtte hente en ekstern sensor utenbys fra for å avvikle en halv time med muntlig vurdering for en enkel student. Også i forbindelse med seminarer og spesialkurs, hvor det faglige innholdet vil variere fra gang til gang, kan det være både hensiktsmessig og mer faglig betryggende med en intern sensorløsning. Likevel understreker instituttene at det er den faglige kvaliteten og hensyn til korrekt gjennomføring av vurderingen som veier mest når man velger ekstern sensor.

En streng definisjon av ekstern sensor, slik det er definert i UiBs retningslinjer, vil gjøre det vanskelig å finne ekstern sensor til en del emner. Instituttene mener at dersom sensor er faglig kvalifisert og uhildet i forhold til studentene som skal eksamineres, må dette veie tyngre enn sensors eventuelle tilknytning til UiB for øvrig. Programstyret, i samarbeid med emneansvarlig, bør kunne vurdere sensorenes habilitet i forhold til de enkelte emner. Dette synet støttes av programsensor for molekylærbiologi.

Studentrepresentantene som har uttalt seg til denne saken, mener det er svært viktig at det benyttes sensorer som ikke har deltatt i undervisningen og som heller ikke er inhabil i forhold til studentene som skal vurderes. De mener det er uproblematisk at sensor er ansatt som professor II, arbeider i instituttsektoren i samarbeid med instituttet eller er ansatt i en regulær stilling ved instituttet. Det som teller er at sensorene ikke har bindinger til studentene.

Programsensor for kjemi er av den klare oppfatning at ekstern sensor skal benyttes ved alle muntlige vurderinger hvor studentene får avgjort en vesentlig del av endelig karakter i emnet. Han mener at det kan gjøres unntak for "tester" som ikke blir karaktersatt eller hvor karakteren utgjør mindre enn 30 % av endelig karakter. Han anbefaler å bygge opp en stor base av godkjente eksterne sensorer og å ta i bruk nettbaserte løsninger for bruk av ekstern sensor via distanse (f. ex. videokonferanse, Skype) som ivaretar kravet til sikker gjennomføring av vurderingen og samtidig er ressursbesparende.

KOMMENTAR FRA SEKRETÆREN:

Fakultetet er trygt på at det ligger en grundig faglig vurdering til grunn ved valg av vurderingsform og bruk av sensor i enkelttemner. Programstyrene ved instituttene er ansvarlige for at eksamensordningen på emnene er i samsvar med det overordnede reglementet. Instituttene og programstyrene er videre ansvarlige for å rapportere inn til fakultetet hvordan eksamensordningen blir ivaretatt. Rapporteringen skjer gjennom det etablerte kvalitetssikringssystemet, dvs som regel gjennom den godkjente emnebeskrivelsen og den årlige utdanningsmeldingen.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

FORSLAG TIL VEDTAK:

Studiestyret takker instituttene, programsensorene og studentene for gode og konstruktive kommentarer og innspill.

Studiestyret vedtar følgende retningslinjer for bruk av sensor ved muntlige vurderinger:

- Ekstern sensor skal normalt være med på alle muntlige vurderinger for ordinære emner på 100- og 200-nivå.
- Ekstern sensor trenger kun å være til stede ved avsluttende muntlig vurdering og trenger ikke å ta del i vurderingen av obligatoriske deler/arbeidsoppgaver som ikke teller i endelig karakter for emnet eller hvor den obligatoriske delen/arbeidsoppgaven utgjør mindre enn 30 % av den endelige karakteren.
- Ved muntlige vurderinger av emner på 300-nivå og ph.d.-nivå, samt spesialpensum til ph.d., master, fellesgrad eller ERASMUS-prosjekt for enkeltstudenter skal det normalt være en ekstern sensor med. I de tilfeller hvor det ikke er mulig å finne en faglig kvalifisert ekstern sensor, kan programstyret bestemme en (intern) sensor som ikke var med i undervisningen av emnet og som vurderes som faglig kvalifisert og uhildet i forhold til studentene som skal vurderes.
- Det godkjennes bruk av nettbaserte løsninger (f. ex. videokonferanse, Skype) for deltakelse av ekstern sensor via distanse som ivaretar kravet til sikker gjennomføring av vurderingen.

Videre bør instituttene instruere sine respektive programsensorer om å evaluere vurderingsordningene spesielt for emner med muntlig vurdering som en av standardoppgavene i sensurperioden.

Bergen 14. september 2010
MN/INSO

Vedlegg:

- Brev fra fakultetet datert 3. mars 2010
- Innspill fra instituttene med uttalelser fra to programsensorer